

“Mensen kruipen soms in de slachtofferrol, en zeggen dat ze geen keuze hebben. Maar die heb je wel”

Ik was de jongste van drie kinderen. Mijn beide ouders waren alcoholverslaafd. Als mijn vader dronk, werd hij gewelddadig naar mijn moeder toe. Ik heb tijdens mijn kindertijd dus vaak partnergeweld gezien, en moest ook vaak vluchten voor zijn uithalen. Mijn moeder haalde me dan uit mijn bedje toen ze hem hoorde thuiskomen en snelde naar een schuilplaats, waar hij ons helaas steeds vond. Politie en ziekenwagen stonden meer dan eens aan onze deur. Vader die ermee dreigde zich op te hangen, moeder die beweerde dat ze het huis in brand zou steken: zulke dingen waren bij ons standaard. Tafels vlogen door de lucht met borden en potten erop, deuren werden kapot gestampt, auto's in de prak gereden. Mijn vader heeft mij nooit geslagen, maar heeft wel enkele grenzen overschreden die niet mogen overschreden worden door een vader. Er is verder ook nog een vermoeden van seksueel misbruik, maar daar heb ik geen actieve herinneringen aan.

Samen met mijn moeder vertrok ik, toen ik in het eerste middelbaar zat. Het geweld bleef echter doorgaan, tot ik met mijn eerste vriendje ging samenwonen. Ik gaf mijn vader toestemming eens op bezoek te komen, op voorwaarde dat hij mijn moeder voor altijd met rust zou laten. Dat deed hij.

Er was het fysieke geweld door mijn vader, maar het psychische geweld door mijn moeder liet uiteindelijk meer sporen na. Vorig jaar heb ik veel gelezen over narcisme en zo ben ik tot de conclusie gekomen dat mijn moeder een narcistische persoonlijkheid heeft. Mijn hele jeugd en mijn verdere leven is getekend door haar psychologische en manipulatieve onderdrukking. Tot op de dag van vandaag blijft dat een gevecht, iets wat ik meedraag.

Door mijn problematische jeugd ben ik op een bepaald moment gecrasht. Hierdoor heb ik nooit een middelbaar diploma gehaald. Ondanks alles heb ik mezelf uiteindelijk toch een knap CV bij elkaar weten te werken binnen de bank, als boekhouder, bij Janssen Pharmaceutica en zelfs bij de Europese Commissie.

De relatie die ik had sprong af, omdat mijn vriend erg jaloers was. Hij verbood me zelfs vrienden en vriendinnen te zien. Daarna was ik een tijd alleen en best gelukkig. Mijn man leerde ik kennen toen ik een jaar in Griekenland ging werken. Hij was Albanees en na een korte periode van verliefdheid kwam hij naar België. Ik haalde hem op op de luchthaven, en meteen woonden we samen. Ik begon al snel twijfels te krijgen over deze relatie, maar ik ging door, ik vermoedde dat ik gewoon de plotse verandering nog niet zo goed verwerkt had.

In 2003 zijn we getrouwd en snel daarna was ik zwanger. Ik probeerde iets van deze relatie te maken, maar het was al lang niet meer leuk. Het cultuurverschil begon zich heel erg te tonen. Communicatie was er niet en elke fout werd bij mij gelegd. Elk jaar kwamen zijn ouders twee tot drie maanden logeren, maar ik mocht niet zeggen dat ik dat af en toe lastig vond, want dan was ik moeilijk. Hij verweet me ook lui te zijn, mijn huishouden nooit op orde te hebben. Zelfs toen ik twee kleine kinderen had, borstvoeding gaf én fulltime ging werken, bleef dit pestgedrag doorgaan.

Uiteindelijk was ik nog een schim van mezelf. Andere mama's aan de schoolpoort maakten zich zorgen over hoe ik eruitzag. Drie jaar heb ik erover gedaan eer ik de kracht had om bij hem weg te gaan, maar toen begon hij me obsessief te controleren. Elke stap die ik zette, met wie, wanneer, hoe laat: het werd allemaal nauwlettend gevolgd. Sprak ik met een oude vriend af, dan bedreigde hij die. Ik heb mezelf twee keer laten opnemen, ik was helemaal op. Hoe donker mijn jeugd ook was, dit was emotioneel echt een gitzwarte periode. Hij is er ook in geslaagd mijn familie aan zijn kant te krijgen, hen zie ik nooit meer. Op kerst gaat hij daar vieren met mijn kinderen."

Nu, vijf jaar later, ben ik er fysiek nog steeds niet helemaal van hersteld. We hebben een week-weekregeling voor het co-ouderschap, maar telkens als ik mijn kinderen een week moet missen ben ik erg verdrietig. Zeker omdat ik weet dat mijn man met hen bij mijn vader gaat, en ik daar helemaal niet gerust in ben. Hij drinkt immers nog steeds. Ik heb mijn dochter verboden met mijn vader alleen te zijn, of bij hem in de auto te stappen.

Ondanks alles geniet ik intussen weer volop van het leven, en van mijn kinderen. De week dat ze bij mij zijn, ben ik hen helemaal toegewijd. We lachen wat af, praten heel veel. Misschien geef ik ze uit compensatie wel te veel liefde. Ze zijn alvast heel rijp voor hun leeftijd, en kunnen hun gevoelens goed duiden. Bij mijn ex-echtgenoot mag er over dergelijke zaken nooit gepraat worden, bij mij is er alle openheid.

Tot voor kort zat ik voortdurend in overleefmodus, nu wil ik daarmee stoppen en echt gaan leven. Sinds een paar maanden heb ik ook een fijne vriend, waar ik heel goed mee kan praten. Ik ben zo blij dat mij dit mag overkomen. Mensen kruipen soms in de slachtofferrol, en zeggen dat ze geen keuze hebben. Maar die heb je wel. Ik was vastbesloten het anders te doen dan mijn ouders, en ben daar denk ik in geslaagd. Ik wil nu iets gaan doen met al die vreselijke ervaringen uit het verleden, dan is het tenminste allemaal niet voor niets geweest. Ik wil met mijn ervaringen naar buitenkomen, hiermee andere mensen helpen. Welke vorm dit moet krijgen, weet ik nog niet precies. Ik wil alvast tonen dat de toekomst hoopvol kan zijn, als je bereid bent met jezelf en je verleden keihard aan de slag te gaan."

(Dit artikel verscheen in Feeling)